

Nwa wù ba gè san fε **Ba'ibulu le** **Fiε fi le a Nwa wu Ibulu wunε** **le**

Gε besabεη kee muh wù gè san ηwa wunε gε, geenε besabεη kee le ba gè san fε bamii ba Kletu ba le Ba'ibulu le. Ba'ibulu le jee chi Bajuu chimi. Ba gè san ki ba gè le Bajuu ba gè leesε wa muntele yi Kletu le mē gēh bo lême yi fi le, mo no banγε gè too fε bo le jé le jé le. Gè bee tε ki bo gē bo kêε le mankan mà manfεη mà Jiso gè to bε mo keme bvunγa mo fede mà kege. Ba gè san tε ki ba tēfε bo le bo kêε le fiε fi Nyo le wu ka bamii yu, le no fi gε fe kuu gε. Bo le bo dunyε le mwεε mù Kletu wù Mwa Nyo to bε mu fede mù bamii ba ntun wu Nyo ba fweele, nje muboo gè bee gēh lo binjiinyi, Kletu le wu to wa bε mwεε mù le mù nchiεη.

Bikwεε bi mwεε mù le a Nwa wunε le

1:1-3 Kletu le bvushi bvu Nyo kibεε

1:4-2:18 Kletu fede banchendaa ba Nyo

3:1-4:13 Kletu fede Musε bε Joshwa

4:14-7:28 Kletu le chiji kintanyε wù fede bachiji bintanyε bachii

8:1-9:28 Mankan mà Kletu gè to bε mo fede mà kege

10:1-39 Kintanyε kī Kletu gè ge fede bintanyε bichii

11:1-12:29 Kune ki ba lêesε fitele yi Nyo le

13:1-25 Ntefε yi fεkimεε

Nyo le wu jeme wa besaben le nyume jwe wu Mwa ye le

¹ Gè shee nyume fweele Nyo jeme bachiji chiji besa le de yi bamii be ba ntun le chike le wesee yi jé le yeye yeye.

² Geenε, doo tu aju kanε a kimeεε le, wu jeme besaben le nyume yi jwe wu Mwa ye le. Le Mwa ye wunε wù wu le wu baa le wu le wu nyûme nji bvushε wu fiεε fichii. Le wu wù Nyo gè fε won bε fiεε fichii fede chiaaŋ ye le.

³ N'yulε wu Nyo lale yi ye ye le, nyume wu wù le bvushi bvù Nyo kibεε. Le wu wù gè ge kibvulε bε nshen fε mu nyume yu. Wu gè ge nyume bε jε ye yĩ keme bvunga. Wu gè maan bimbefe biεsa besaben. No wu gè manε noo wu mo wu bæen we wu shii a kibo kinchiεen ki Nyo wu Bvukugε le.

Mwa Nyo kuge wu fede banchendaa ba Nyo

⁴ Fi mo fi nyume le Nyo gè fε Mwa ye wu kuge baan wu fede banchendaa ba Nyo, geh yεnyεen no jee chi Nyo gè nya wu le kuge tε baan chi fede chiboo.

⁵ Besaben kee le wu kuge lo nje gε nchendaa wu Nyo wumu nyume yu wù Nyo gè yu wa wu jeme wu le le,

“Wo le Mwa yaŋ,
aben nle Chijo.”

Gε muh nyume yu wù wu gè yu wa wu jeme kune wu le,

“Nlé ngê nyûme Chijo,
wo nyûme Mwa yaŋ.”

⁶ Gè bee kife kĩ Nyo gè bee ki wu tûn Mwa ye wù ŋkuse wunε yi won kfunε le, wu jeme le,

“Banchendaa be bachii ngvûune wu.”

7 Fiεε fi Nyo gè jεme kune banchendaa be le finε fi le,

“Wu gee bo nyume njε fii,
wu gee tε bo bò nyu bamii be ba lεme
bo nyume njε lεmε chi ngu.”

8 Doo tu fε Mwa ye le, wu du le,

“O Nyo, wo lé wo gê wo shîi yi kala wo le wo sâge
segechii, kage gε.

Kinche kî chaan lé ki gê ki nyûme kitoome ki
bvunfon bwun.

9 Wo konje nyume fiεε fi chaan, wo bane fi befe.

Noo mε wù Nyo wù nle Nyo wo,
mε mo mbεenε wo nfe ngoo yo,
no nle n'yefε wo bε bee wu bvunfon wù le wu
bvujonε le.”

10 Wu ka wu jεmε tε Mwa ye le le,

“Tada, le wo wù gè fε nshen fεnkεε,
mwεε munchii mù le fεwe le lεme chi kibo kun.

11 Mwεε munε lé mu gê mu kâ, geenε shêε geh wo.
Mu lé mu gê mu chvûufe njε nju.

12 Wo lé wo gê wo kêbε mu njε kin kun.

Wo lé wo kûsε mu njε nju sege yi jun.
Geenε wo lé wo gê wo mê geh wo nyûme no wo le.
Gε bilun biun nyume bi yu bi kâ gε.”

13 Le nchendaa wu Nyo wù la wù Nyo gè yu wa wu
du wu le le,

“Shîlε a kibo kan kinchiεen le,
gêen bû kife kî nlé ngê ngînε
bamii bun ba kimbanε a wo jii
njε kitege ki bikaa,
wo tômε bikaa biun yi bo le?”

14 Gε Banchendaa ba Nyo banε nyume gεh lo biyo
bĩ lene Nyo le, wu tune bi jienyi bi fiih bamii ba lé
bo gē bo kēme mbvuse gε?

2

*Keefe besabεn nōn mbvuse wù Jiso gē jienyi wu
feeji kune wu gε*

¹ Fi mo fi nyume le besabεn kεme ki bee gēede
bvufee chuule yi fiεε fi besabεn gē yu le, wu le keefe
besabεn ge be jā be njiine lo gε.

² Besabεn kwaji le, nε bantun ba banchendaa ba
Nyo gē teede fweele gē bee fiεε fi tεeme lo baan, nε
muh ηgode nchi wumu kεne wu fan ki wu gē no wu
duu, mwede kεme nlanε wuyu gεh yεηyεεη,

³ lé gē la fε besabεn nyūme nje bee yεη ηgε fε
besabεn jode mbvuse wù kuge wunε gεh lo nε
nchε? Mbvuse wunε gē kε Tada Jiso wu feeji kune
wu, bamii ba gē yu no wu feeji gē toon tε nchiεεη
wuyu no bo gē feeji besabεn le.

⁴ Nyo tε gē toon bε banjinε ba duunyi bvunga bvu
mwεε mo mwεε mu jwe wù yunε bε bingha bi mwεε
le mù gē kooshi. Wu ka wu gaje nnya yi Kiyο ki
Yuude no wu gē goone ki wu tōon yu.

Jiso le muh wù gē chele je yi mbvuse fε besabεn le

⁵ Nyo gē baan gεε gε won wù fwεη wù too kfunε
wù bee jεme kune wu le le ge sâge banchendaa be
gε.

⁶ Ba le ba san a kijuse kimi le a Nwa wu Nyo le
kune saaka wunε le,

“Muh wu wun le lo la wù wo kwaji kune wu?

Mwa muh wu wun le lo la wù wo kεme ntaη we?

7 Yi kife le nε shige wo gè ge wu nyûme yi kijuse kî le akuu a banchendaa bunj le.

Wo gè ghaa wu, wu nyume wu wù keme bvukugε be ηgvune.

8 Wo le wo gεε mwεε munchii a muh wu wunj kuu, wu tu wu sâge.”

No Nyo gè gεε mwεε munchii a muh wu wunj kuu, gε fiεε fimi ka nyume yu fi le nje fi le a wu kuu seη gε. Mo no fi le noo, gε besabeη yede le mwεε munchii le a muh wu wunj kuu gε.

9 Besabeη yede le Nyo gè ge Jiso wu nyume a banchendaa be kuu yi kife le nε shige. Geenε Nyo gè beεηse wu wù keme bvukugε be ηgvune nje wu gè yeη ηge wu kwe, wu le wu kwê kwe yi muh wuchii nje fitele fi Nyo fi jone fe bamii le.

10 Le Nyo wù fe mwεε munchii, mwεε munchii nyume mwe. No wu gè goone le wu jô bamii ba duude bo nyûme boonj be, bo lêe bvukugε bwe le, fi mo fi nyume nchieη le wu gê Jiso yêη ηge wu le wu nyûme muh wù kojε wu gεeη wu meεε muh wù lé wu chîεε je yi mbvuse fe bo le.

11 Wu wù Jiso wù gee fe bamii yuude a Nyo jii, mo bamii bayu ba wu gee bo yuude, bo keme Chiji bo wu mumwaa. Le fiεε fi gε wu keme bvuya ki wu têηe bo le boonj ba bwee gε.

12 Wu gè jεme Nyo le kife kimi le le,
“Nlé ηgê nchîaase jee chunj we a boonj ba bwεeη nteηεε.

Nlé ηgê n'yêεne mbêeηse wo a kintaashe kiboo nteηεε.”

13 Wu ka wu jεme le,
“Nlé ηgê ηgêε bvufee bwanj yi Nyo le.”
Wu ka wu kaase wu jεme le,

“Nle fεnε besa boon ba Nyo le wu nya mεne.”

¹⁴ Noo boon ba wu duu banε le bamii ba keme nyan yi ye bε kilεmε, wu wù Jiso mo wu jo tε nyan yi ye yi muh wu wun, wu ε tanlo wu kwê ki wu ngôdε debele wù keme bvunga bvukwe.

¹⁵ Wu gè ge noo wu mo wu bvuse bamii ba gè chee yi bvunfa le yi kinche kiboo le kichii nje bo gè faane kwe.

¹⁶ Fi yuude nε chuule, le gε wu gè keme ntan nyume fε banchendaa ba Nyo le gε. Wu gè keme nyu fε kfuu chi Ablaham le.

¹⁷ Le fiεε fi gè ge Jiso fε wu tu nje boon ba bwee yi fiεε le fichii, wu ε wu nyûme kikwεε ki bachiji kintanyε kiboo wu kôode yii fε bo le, a wu lee tε fitele yi lεme chi Nyo le ki wu gê kimaan Nyo lêeshε bimbefε biboo.

¹⁸ No wu gè yεn nge, mmon to fε wu le, wu mo wu kee no tanlo wu fiih bamii ba mmon too tε fε bo le.

3

Jiso kuge wu fede Muse

¹ Noo, boon ba bwεεn ba yuude, ba ba le ba tεεn tε bo le bo lé bo gê bo lêe won wù fεwe le, bεn gêε bvufee yi Jiso le. Wu le mwa ntun wu Nyo wu ka nyume kikwεε ki bachiji kintanyε ki mbεmε wù besabεn to bee sεnε bamii le le le wu bee lεme yu.

² Wu gè lεne bε fitele fie fichii fε Nyo wù gè gεle wu ε wu lêne wu le, gεh no Muse tε gè lεne bε fie fitele fichii yeh yi Nyo le.

³ Geenε, Jiso le muh wù ba bεεnse chuule fede Muse, gεh yεεnyεεn no muh to wu joone yeh ba tu ba shane wu fede yeh yiyu.

⁴ Gε yeh yimi nyume yu nje jonε muh sεη gε. Geene, Nyo le wu wù joone mwεε munchii.

⁵ Musε gè lene chuule bε fitele fie yeh yi Nyo le yichii nje mwa lεme. Mwεε munchii mù wu gè gee, mu gè toone nyume fiεε fi Nyo gè bee ki wu yù wu tô wu jême.

⁶ Geene Kletu gè to wu nyume a Nyo yeh wu keme hvunja nje mwa yeh. Yeh yi Nyo yine le besaben, ne besaben lême bee tême yi fiεε fi besaben kaane shén bee jiine fwe yi fi le bε kinchi-aase ye.

Keefe muh chîaase fiεε fi Nyo le gε

⁷ Noo, besaben yù la fiεε fi Kiyo ki Yuude jeme. Ki gè jeme le,

“Nε bεη yu Nyo jeme bεη le abεη,

⁸ keefe bεη tême bikwεε,
nje no bachiji bena gè sεene bε Nyo
kife kî bo gè mone Nyo nchvuun gε.

⁹ Nyume yo a bachiji chiji bena gè mone mε wù
Nyo yo,
bo yεη bingha bi mwεε bî ngè nge yi bilun le
mbaanyε.

¹⁰ Noo, ntoonyε shén besa kingogε ki bamii kiyu,
mε mo njeme le,

‘Gε muntele muboo to mu lεme lo yi ye yan le gε.
Gε bo baan bo kee jé yan gε.’

¹¹ Shén gè toonyε mε nleh lo le,
‘Gε bo nyume bo yu bo tô bo lêe kijuse kan ki nfufe
shén le gε.’ ”

¹² Boon ba bwεεη, bεη mo bεη yêne le keefe muh
mu bεη le nyûme yu wù keme fitele fi befe gε, fi

faje ki wu bêen Nyo le, tanlo fi ge muh ja wu baa jin a Nyo wù keme kinche le ge.

¹³ Fiεε fi ben keme ki ben gêe le le ben yûfe fitele fi muh le muh aju achii, no fi le le juu chiyu le, “Aben.” Ben gêe noo wu le keefe fiεε fi befe fimi ge fi jâ fi lêe be muh wu jâ wu têmee kikwεε ge.

¹⁴ Ben kêe le besaben le wa fiεε le fimimia besaben be Kletu, ne besaben me geh bee jiji fiεε fi besaben gè lême wa yi fi le fweele geen mεε.

¹⁵ Ben tâne fiεε fi le le,

“Ne ben yu lo Nyo jeme ben le aben,
keefe ben tême bikwεε nje no bachiji bena gè sεene
be Nyo ge.”

¹⁶ Le baan ba gè yu wa Nyo jeme bo le bo chiaase lo bo tu bo sεene be wu? Ge nyume bamii bachii ba Muse gè jo Ijib wu bu be bo ge?

¹⁷ Le baan bayu ba Nyo gè toonye shén be bo yi bilun le mbaanyε? Ge nyume geh bo baa ba gè gee bimbefe, bo kweeye nchvuun ayu ge?

¹⁸ Ka nyume baan ba Nyo gè leh le ge bo nyume bo yu bo lee kijuse ke ki nfufe shén le ge? Ge nyume bo bayu ba gè têmee bikwεε ge?

¹⁹ Noo, besaben le be yen le ge bamii bayu gè tanlo bo geen bo lêe kijuse kiyu le ge, nje bo gè baan leesε ge fitele yi Nyo le ge.

4

Kune ki ba lêe nfufe shén wu Nyo le

¹ Fi mo fi nyu le nka wù Nyo gè gεε le bamii lé bo gè bo lêe nfufe shén we le wu baan geh wu lême fo. Noo, besaben mo be yêne le keefe sege ba jinε, ba

yêṅ muh mu beṅ le baan a kojε γε ki wu lêe wu le γε.

² Njeme ne, nje Saaka wù jone wunε le wu to wa fe besaben le geh yenyeyen no wu gè to fe bo le. Geenε, saaka wuyu wù bo gè yu, wu γε baan bo fi γε, nje wu gè to fe bo le bo fan ki bo bēen wu le.

³ Fe besaben ba been wu le, besaben tanlo bee ge be lêe nfufe shén wuyu le. Bamii bamu baa le Nyo gè jeme le,

“Shén gè toonyε me, nleh lo le,

‘Ge bo nyume bo yu bo tô bo lêe lo nfufe shén wan le γε.’ ”

Nyo gè jeme ne, fi nyume γε le kijuse ki nfufe shén gè fuge lo γε kege no Nyo gè fe won.

⁴ Besaben kee le ba le ba san a Nwa wu Nyo le fe kijuse kimu le kune juu chi aju a bvusooshwi a yine je le le,

“Nyo gè bee wu len leme che chichii,
doo yise aju bvusooshwi wu fufe shén.”

⁵ Le doo nyu kijuse ki bo be jeme wa kee le, wu ka wu jeme le, “Ge bo nyume bo yû bo lêe lo nfufe shén wan le γε.”

⁶ Fi baan fi leme geh le bamii bamu le bo ge bo lêe nfufe shén wuyu le. Bamii ba gè yu saaka wù jone wunε gè baan lee γε nje bo gè yu bo fan ki bo gê no Nyo jeme.

⁷ Noo, Nyo mo wu kaase wu gee juu chimi chi wu tene le, “Abeṅ.” No wu gè gele noo, wu mo wu jeme fie jwe wu Nfon Dabi le a bilun fe wa wese, no besaben be yu wa le,

“Ne beṅ yu lo Nyo jeme beṅ le abeṅ,
keefe beṅ tēmε bikwεε γε.”

⁸ Nε le le kijuse ki Joshwa gè jo bamii wu gεεη wu lee bε bo fo gè bee wa kijuse ki nfufe shén kiyu le, tu gε Nyo baan wu ka wu jεme kune juu chimi le le chi nfufe shén gε.

⁹ Fi mo fi nyu le juu chi nfufe shén baan fwe fε bamii ba Nyo le, nje chi Nyo gè fufe shén chieε.

¹⁰ Fi nyu le, nε muh lese yi nfufe shén wunε le, tu mwεde fufe wa shén yi lεme che le chichii, yεηyεη no Nyo gè fufe shén yi che lεme le.

¹¹ Noo, besabεη mōne chuule ki bee lêe nfufe shén wunε le, wu le keefe muh mu gε wu gwê le bajj kikwεε kî tεmε wu gε, nje bamii ba fweele baa gε.

¹² Bεη kêe le jε yi Nyo kεme kinche, yi lεne. Yi koode yi fede mbiele wù ba le ba fon bimbe bichii. Yi to yi lese yi gεεne yi bude fε kinche bε kiyo ki muh taashi fo, yi lese tε yi gεεne yi bude fε bin'yun bε asaa taashi fo. Yi to yi bwaashi ban'kwaje mo mwεε mù le a fitele fi muh le.

¹³ Gε fiεε nyu lo yu fi Nyo fε fi tanlo fi nyile a wu jii gε. Mwεε munchii to mu gweenyi a wu jii mu dunyi nε waan. Le wu wù besabεη kεme ki be gε be tányε jwe a wu fwe.

Jiso le kikwεε ki bachiji kintanyε kî baan

¹⁴ Noo, no besabεη be jεme wa le besabεη kεme kikwεε ki bachiji kintanyε kî baan, kî le Jiso wù Mwa Nyo, wu gè bεεη wa wu chieε kibvule wu gεεη fεwe, besabεη mo be jji mbεmε wu besabεη to be sεηε bamii le chuule.

¹⁵ Gε kikwεε ki bachiji kintanyε kesa besabεη kinε nyu muh wù tanlo wu manε kiwεεyε kesa besabεη wu le wu kōode yii fε besabεη le gε. Wu le muh mmon gè to wa tε fε wu le a jé le jé le no wu

too fε besabεη le, geenε wu gè baan ge gε kimbefε gε.

¹⁶ Noo, besabεη mo be kεεηse bee too besabεη manje gε mbebe kala wu Nyo le fε wu to wu dunyi fitele fi jone, wu le wu koo yii fε besabεη le, doo nyume kife ki fεε yage besabεη wu dūnyε fitele fi jone fε besabεη le wu fih bee.

5

¹ Besabεη kee le ba to ba baade kikwεε ki bachiji kintanyε a bamii ntεnεε ba gεε le wu lēne Nyo le nje bamii, wu mo wu jode nnya yi bamii wu feese Nyo le, wu gee tε bintanyε fε bimbefε bi bamii le.

² No wu wū chiji kintanyε tε wεeyi jé le weseε, wu mo kee ki wu nyū nyiεgee bε bamii ba ya kee gε mwεε gε bo jiine lo.

³ Nje kiwεεyε ke kinε, wu mo kεme ki wu gēε bintanyε fε bie bimbefε le gεh yεεηyεεη no wu gee fε bi bamii bamu le.

⁴ Gε tanlo muh bεεηse kikwεε ke le wu le kikwεε ki bachiji kintanyε gε. To baa gεh Nyo mwεdε gεh yεεηyεεη no wu gè balε Alon.

⁵ Le gεh yεεηyεεη no Kletu gè baan bεεηse gε kikwεε ke le wu le kikwεε ki bachiji kintanyε gε. Gè gεle Nyo wu, wu mo wu jεmε le,

“Wo le Mwa yan,
abεη nle Chijo.”

⁶ Wu ka wu jεmε kijuse kimu le tε le,
“Wo le chiji kintanyε wū kage gε a je yī Mεlkisεdεk le.”

⁷ Gè bee sege Jiso gè bee fεkuu fεnε, wu gè buune wu lεge Nyo, wu beede fεwεεwe wu shiishi ajoo fε wu wū Nyo le wu tanlo wu fih wu chiaan yi kwe le.

No gè bee muh wù faane wu ka ngvuune Nyo, Nyo mo wu yu buune che.

⁸ Mo no Jiso gè bee Mwa Nyo noo, banɛ ba wu gè yene gè ge wu yeyɛ ki wu yûge gɛh nyu Nyo le.

⁹ Fifiɛ fɛ wu nyume muh wù kooji wu gɛɛne wu mɛɛse, ki wu nyû je yi mbvuse fɛ bamii ba yuge wu le. Mbvuse wune le wu kage gɛ.

¹⁰ Nyo gè baa Jiso le wu nyûme kikwɛɛ ki bachiji kintanyɛ a je yî Mɛlkisɛdek le.

Keefe muh wu Kletu ka wu chii bikaa gɛ

¹¹ Mwɛɛ le yu wesee mù bee baan be kɛme ki bee jême kune saaka wune. Geene fi tɛeme ki ba naje fi yuu fɛ bɛɲ le, nje bɛɲ le bɛɲ ja wa bɛɲ jiiɛ ki bɛɲ yû fiɛɛ.

¹² Nɛ be bee chuule, tu bɛɲ bee bɛɲ yeyi wa lo bamii mɛɛse. Bɛɲ fe nɛɛ fɛ fi nyume le ba kaase ba yeyɛ lo bɛɲ bɛ mwɛɛ mù kune jɛ yi Nyo, nyu mu mù ba to ba kɛ yi mu le. Bɛɲ baan nje mumwone mu bwele mù baan mu yaane nyu ambɛɲ a nyu jɛ yi Nyo, bo baan a kɛ gɛ bo jîi mwɛɛ munjile mù tɛeme gɛ.

¹³ Gɛ tanlo muh wù baan wu yaane nyu ambɛɲ a jɛ yi Nyo le nyu wu ta wa yi fiɛɛ fi chaan yi jɛ Nyo le gɛ. Wuwɛɛ baan nje fifione fi mwa.

¹⁴ Mwɛɛ munjile mù tɛeme to jii gɛh nyu bamii ba ta wa. Bobanɛ le bamii ba yeyɛ wa ki bo tâade mwɛɛ bo kee yeye yeye wu mù njoɲɛ bɛ mù mbefe.

6

¹ No fi le noo, besabɛɲ mo be chîne n'yeyɛ wù kune Kletu, wù muh to wu kɛ wu yeyi le, bee gɛɛne fwe nyu bɛ wù bamii ba le ba ta wa. Keefe besabɛɲ ka be kê be lêese kichi ki n'yeyɛ wu le bamii kûsɛ

muntele muboo yi gee chiboo chĩ tanlo chi too be kwe le, mo n'yeyε wu le bamii lēese fitele yi Nyo le gε.

² Gε tanlo besabεη tε ka be kē be yēyi lo kune no ba chuge bamii,* be ki ba gēde chiaaη yi bamii le gε. Gε tanlo besabεη ka be kε be yēyi kune mbu yi kwe le be kune nsa wù nsunε wuyu le kimaga gε.

³ Mwεε munε, besabεη tanlo bee chinε yu bee gēne fwe fε Nyo nε le wu bεεη.

⁴ Besabεη chĩne yu nje nε bamii gē bee ba yuuse wa bo yi fiεε fi Kletu le, bo mon wa nnya yĩ jade fεwe, bo kεmε tε Kiyo ki Yuude, bo ja bo kaase bo chii bikaa, tu gε je ka nyu lo yu yĩ tanlo bo ka bo gē bo kūsε muntele muboo mu kaase mu tũ jin gε.

⁵ Bamii banε le bo mon wa bvujonε bvu jε yi Nyo bo yu, bo ka bo kεε bvunğa bvu kinche kĩ too le.

⁶ Nε bo lese wa mwεε munε le, bo kaase bo chii bikaa, tu gε je ka nyu yu ki bo gē bo kāsε bo kūsε muntele muboo bo tu jin gε, nje fiεε fi bo ge le le bo le bo kaase bo jode nyu Mwa Nyo bo taa yi kintaan le be chiaaη yiboo, bo choose wu bwashaa.

⁷ Mwε wù jaη gwee yu segechii yi lese kuu, wu nyaa mwεε bamii bà ba lεη mwε wuyu le nje bo le, le bo bōne yi mu le, wu to wu kēme kimbonε ki Nyo.

⁸ Geenε, nε kuu bifafε be mbían mwεne kwεε, tu wu le wu tu lo fiεε fi achiji. Fi nε le noo, lon kōo wu, ba gē ba jâ ba tōη lo mwε wuyu.

⁹ Nsáa yese yi shén, mo no bee jεme nε, bee kee le bεη lεme fiena gēh nyu yi mwεε mù jonε le fede muboo, nyu mu mù too be mbvuse fε bεη le.

* **6:2** Nchuge wunε le kune bamii be mwεε no Bajuu to bo gee ka nyu no nyume tε nleseajoo wu bamii ba Kletu.

¹⁰ Gε Nyo nyu Nyo wu kinlo gε, gε tanlo wu daayε lεme chena χi bεη lεne mo kinkonε kī bεη duunyi kεge lo to bude mεεse fε bamii ba le be le nje wu gε.

¹¹ Ntan wese baan le ε muh bε kikwεε ke wu lεme gεh yi fifiεε fiεε le noo gεεne mεεse, wu ε bεη gē bεη kēme fiεε fi bεη le bεη leesε bvufee bvuchii yi fi le, bεη tu bεη jiinε fwe yi fi le.

¹² Keefε bεη gēe kiwεεyε gε. Bεη bēge bε bamii ba gē leesε fitele yi Nyo le, bo kaane shén fε bo kēme fiεε fi Nyo gē ka wa.

Gε Nyo to wu kuse ηka we gε

¹³ Bεη kwájε sege Nyo gē ge ηka fε Ablaham le. Sege wu gē gee wu kan nyu jee che chi wu wù Nyo, nje gε muh mu ka nyu yu wù kuge wu fede wu, ki wu kân jee che gε.

¹⁴ Sege wu gē kan wu jemε ε, “Nchiεεη, nlé ngē mbûu wo, ngē boon bun lóone lo.”

¹⁵ No Ablaham yu noo, wu mo wu kaan shén wu chiεεne ki wu tô wu kēme fiεε fi Nyo gē ka wu yu.

¹⁶ Le nchiεεη ε muh to wu jii leh wu kan nyu jee chi muh wù kuge wu fede wu, leh wuyu mo wu suunε nsa.

¹⁷ Le gεh yεεnyεεη no Nyo gē doo wu ge ηka wu tu wu goone ki wu gē ε bamii ba le ba kēme fiεε fi wu gē ka finε, bo kεε chuule ε gε wu to wu kuse fiεε fi wu goone gε. Wu doo wu ka wu mo wu ji leh.

¹⁸ No Nyo gē ka, wu kaase wu ji leh noo, mwεε munε mo mu bu munfεε mù tanlo ba gε ka ba kuse gε, nje mu gē bu nyu jwe wu Nyo le, nyume gε no wu mbian chimbian gε. Noo besabεη ba legε wa be bεε a wu kuu bee mo be kēme muntele mù tεεme ki

bee kâanyε fiεε fi ba gele besabεη le bee jiιηε fwe yi fi le.

¹⁹ Fiεε finε fi besabεη jiιηε fwe yi fi le, jiji muntele mwesa besabεη le yi nchiεεη nchiεεη le, mu tεεme nje kinfaja le keefe mu shιηshi γε. Le fi fi lé fi gé besabεη fê be lêe be gêεη antεnεε a kinche ki Nyo kɩ le ajiη a nju yɩ ba le ba shεηshε yi banje fo.

²⁰ Le fo fε Jiso gè lese nje nsafwe wese besabεη ki wu kênyε kijusε fε besabεη le. Wu le kikwεε ki bachiji kintanyε kɩ kage γε a je yɩ Melkisεδεk le.

7

Kune chiji kintanyε wù Melkisεδεk

¹ Melkisεδεk wunε gè bee Nfon wu Salem, wu ka nyu chiji kintanyε ki Nyo wù le Kikwεε ki Mwεε Munchii. Le to nyu kife kimu le, Ablaham la jεη wu so banfon bamu. Melkisεδεk gè tase be wu no wu gè kwεede, wu non kimbone yi ye ye le.*

² Ablaham gadε mwεε mù wu loh gwεη wu jεη le bimbe yuufe, wu nya kimbe kimimia ki mwεε munchii Melkisεδεk le. Chiji kintanyε wunε jee che duunyi mwεε munfεε. Fi fwe le le wu le, “Nfon wu Chaaη.” Jee che chimi nyu le, “Nfon wu Nyiεgee” nje wù gè bee Nfon wu Salem.†

³ Gε muh kee chiji kεnε bwεε kεnε kinyii ke γε. Gε kinche ke kεme fεηkεε kεnε fεkimεsε γε. Wu le chiji kintanyε wù kage γε nje Mwa Nyo.

⁴ Bεη jιηε bεη yêη muh wù gè bee wunε! Wu gè bee muh wù kuge. Mo Ablaham wù gè bee chiji

* **7:1** Ablaham gè gεεη ki wu sũη Lod chiaaη yi banfon baa le.

† **7:2** Salem le le, “Nyiεgee” le jee chi a kilaanteη ki Yelusalem le, bo sunε lo chi.

kfuu chi bamii ba Ishwala, wù gè loh mwεε gwεη wu jεη le wu to bε mu wu gadε bimbe yuufe, wu nya kimimia wu le.

⁵ Fī kune boon ba Lεwe ba to ba lεne lεme chi bachiji kintanyε, kijusε kimu jεme a banchi ba Musε le lε bo fī mwεε a bamii ba Ishwala le kimbe kimimia antεnεε a bimbe yuufe, mo no bamii banε gè bee boon ba bwee baboo, bo bachii nyu boon ba Ablaham.

⁶ Gε Melkisεδek wunε gè bee muh wu a kinyi ki Lεwe le gε. Geenε, gè fi wu mwεε a Ablaham le kimbe kimimia antεnεε a bimbe yuufe, wu non kimbonε yi ye ye le, Ablaham nyu muh wù Nyo gè ge ηka fε wu le.

⁷ Gε nyu kimaηe lε muh wù noon kimbonε yi muh mu le, kuge wu fede muh wù wu noon kimbonε yi ye ye le gε.

⁸ Bachiji kintanyε ba a kfuu chi Lεwe le banε, fī mwεε a bamii le kimbe kimimia antεnεε a bimbe yuufe, bo bayu bδ fī nyu bamii ba tanlo bo kwe. Geenε, Melkisεδek wù gè fi mwεε kimbe kimimia antεnεε a bimbe yuufe a Ablaham le, Nwa wu Nyo sεηe besabεη le lε, wu baan yu.

⁹ Tanlo ba du lε Lεwe kibεε wù kfuu che fī mwεε a bamii le kimbe kimimia antεnεε a bimbe yuufe wu gè nya mwe mwεε Melkisεδek le chiaaη yi Ablaham le.

¹⁰ Bo tanlo bo duu noo nje sege Melkisεδek gè tasε bε Ablaham, wu wù Lεwe gè bee wu baan bvule bvu Ablaham wù gè bee chiji bachiji bo.

¹¹ Nε bee lε lεme χī kfuu chi Lεwe gee nε bachiji kintanyε le chi kojε ki chi gε bamii nyūme chaaη a Nyo jii, tu ntaη wu chiji kintanyε wumu le la?

Besabeh kee le Nyo gè nya banchi bamii ba Ishwala le, wu bii leme chi bachiji kintanyε ba a kfuu chi Lεwe le gee. Fi doo fi nyume noo, bo ka bo jεmε le wuwεε chiji kintanyε kεme ki wu nyūme a je yĩ Melkisedek le, fede ki wu nyūme a je yĩ chiji kintanyε ki a kfuu chi Alon le nεε?

¹² Fi le nchiεε le kfuu chi bachiji kintanyε kuse, fi nyū chuule le ba kεme ki ba kūsε tε banchi.

¹³ Muh wunε wū ba jεme kune wu, wu gè bu a kfuu chimi le yeye, muh gè baan a yu gε wu bu a kfuu chiyu le wū lēne fε kitana ki kintanyε le gε.

¹⁴ Muh wunε le Tada wese besabeh. Fi le nchiεε le wu gè bu a kfuu chi Juda le. Muse gè baan a yugε wu jεmε fiεε kune kfuu chinε sege wu gè jεme kune bachiji kintanyε gε.

Jiso le chiji kintanyε a je yi Melkisedek le

¹⁵ Fiεε finε fi ba jεme kune fi, le fi dunyε ye chuule no chiji kintanyε wumu le wu bu wa nje Melkisedek.

¹⁶ Wu le wu ja wu tu chiji kintanyε ya nyume gε a je yĩ nchi jεme le le muh kεmε ki wu nyūme a kfuu chi bachiji kintanyε le gε. Wu le chiji kintanyε nyu yi bvunga bvū kinche kĩ kage gε le.

¹⁷ Le fiεε fi ba le ba san kune wu le,
“Wo le chiji kintanyε wū kage gε a je yĩ Melkisedek le.”

¹⁸ Fi mo fi nyu le, je yĩ kege yĩ bo gè gee mwεε yu ba le ba kenεε wa yiyεε, nje gε yi ka kεme bvunga kenε leme gε.

¹⁹ Gε banchi ba Muse gè to bo ge fiεε fi jon fi gεε fi mεεε gε. Geenε mεεε Nyo le wu dunyε wa je yĩ jonε chuule yĩ besabeh le be gêεde bvufee yi le, fede yεε.

Le yi yĩ besabɛŋ fede yi le fɛ bee tōo mbebe yi Nyo le.

²⁰ Ki ka ntaa fo, Nyo gè doo wu gɛɛde chiji kintanyɛ wunɛ a je yĩ fiɛŋ yinɛ le, wu ji leh, gɛ wu gè to wu ji leh sege wu gè gɛɛde bamu baa gɛ.

²¹ Geenɛ, sege wu gè gɛɛde wunɛ, wu ji leh kune wu, wu jɛmɛ lɛ,

“Mɛ wù Tada nle nji leh,

gɛ mɛ nyu nto ŋkuse jɛ yaŋ gɛ,

‘Wo le chiji kintanyɛ wù kage gɛ.’ ”

²² Leh wù Nyo gè ji wunɛ gè duunyi lɛ Jiso le muh wù ge maŋkaŋ mà manfɛŋ manɛ mo lɛme, mo tɛeme mo fede mà kege.

²³ Bachiji kintanyɛ ba gè bee fweele bo gè shee bo duude lo, nje gɛ kwe gɛ taŋlo yi chinɛ muh le wu mɛ gɛh wu gee lɛme che chi chiji kintanyɛ gɛ.

²⁴ Geenɛ, Jiso le fie chiji kintanyɛ segechii, nje gɛ kinche ke nyu ki yu ki to ki ka gɛ.

²⁵ Noo, taŋlo wu bvɔuse bamii segechii ba kɛɛŋse ba too fɛ Nyo le, bo fede ye ye le. Wu bvɔuse noo, nje wu le yu segechii ki wu lêge Nyo fɛ bo le.

²⁶ Fi le chuule lɛ besabɛŋ kɛme kfuu chi kɛɛ kikwɛɛ ki bachiji kintanyɛ. Wu le fie muh wù yuude, gɛ wu kɛme jiale gɛ kɛnɛ ngilɛ ye ye le gɛ. Wu lɛme fie yeye fɛ bamii ba befe le. Nyo le wu bɛɛŋse wa wu, wu bɛɛŋ wu fe kibvulɛ wu gɛɛŋ fɛwe.

²⁷ Gɛ wu kɛme fie ntaŋ ki wu gɛe kintanyɛ nje bikwɛɛ bi bachiji kintanyɛ, bô gee kintanyɛ aju achii. Bo doo bo gee bo ya bo ge fɛ bikwɛɛ biboo le, fɛ bo gɛe fɛ bi bamii bamu le. Wu gè ge fie ke kintanyɛ kimimia no wu gè nya kikwɛɛ ke ki wu tânyɛ bamii yu.

28 Yi kife ki banchi ba Musε le, ba gè baade bikwεε bi bachiji kintanyε nyu bamii ba wεeyi yi nyan yi ye le. Geenε, le doo nyume a jin a banchi banε, Nyo ge nka wu ji leh, wu mo wu baa wa nyu Mwa ye wu wu gè ge wu kojε wu gεεn wu mεεε wu kage gε.

8

Jiso le kikwεε ki bachiji kintanyε ki mankan ma manfen

¹ Kikwεε ki fiεε fi besaben jεme kune fi le gεh le, besaben kεme kfuu chi kikwεε ki bachiji kintanyε nyu muh wu le wu shii a kibo kinchiεεn ki kala wu Nyo wu Bvukugε le fεwe.

² Wu le muh wu lεme wu Nyo, wu lεne kinche ki Nyo ki ajin ki nyu nchiεεn nchiεεn chun yi wu wu Nyo, kεnyi gε bamii gε. Kεnyi wu wu Tada Nyo chun yi yu.

³ Kikwεε ki bachiji kintanyε kichii Nyo to wu baa, wu gεε le wu nyāa nnya wu ka gee bintanyε fε Nyo le. Noo, tu fi le fiεε fi shan fε wunε chiji kintanyε le ki wu kεme tε fiεε fi tanlo wu nyā Nyo le.

⁴ Nε wu bee fεkuu fεnε, wu gε nyu lo chiji kintanyε gε, nje bachiji kintanyε le wa yu bō nyaa nnya bo bii no nchi wu Musε goone.

⁵ Lεme chi bo lεne fεkuu fεnε le gεh lo nfieεnε bε kinjiinyi ki kinche ki Nyo ki ajin ki fεwe. Le fiεε fi gè bee sege Musε gè bee ki wu kēnyε chun yi Nyo fεkuu fεnε, Nyo teefε wu, wu du le,

“Wo yēnε le wo le wo kēnyε fiεε fichii fi nyū yεεnyεεn
nje fi nğè ndunyε wo le yi mbegε le.”

⁶ Geenε, Jiso le ba nya ɛme wu le chi kuge chi fede chi bachiji kintanyε ba fweele, gɛh yεɛɲyεɛɲ no maŋkaɲ mà wu ɛme fwe yo antenεε a Nyo bε muh wu wuɲ ma kuge tε ma fede mà kege. Mo fede nje mo manε bii nyu baɲka ba fede ba fweele le.

⁷ Nε maŋkaɲ ma fweele gè kεme gε jiale gε, tu gε ntaɲ wu mamu baan yu gε.

⁸ Nyo gè yεɲ ɛ bamii kεme jiale, wu mo wu jεmε ɛ,

“Mε wù Tada njeɛme ɛ juu too lo,
chĩ nlé ngê ngwô maŋkaɲ mà manfɛɲ,
besa yeh yi Ishwala mo yeh yi Juda.

⁹ Gε maŋkaɲ manε nyu nje mà ngè ngwo besa bachiji chiji bo,

juu chĩ ngè jije bo le yi kibo le,
njo mbu bε bo won wu Ijib le gε.

Maŋkaɲ mayu manε bo gè baan mε gε bo ɛme yi mo le gε.

Noo, mε mo mbaa jin bo le. Fine jεme mε wù Tada.

¹⁰ Mε wù Tada ɲka njeɛme ɛ, kife lé ki tô ki kôje,
mε mo ngwô mamu maŋkaɲ besa yeh yi Ishwala.
Mo lé mo nyû ɛ, nlé ngê nléesε lo banchi baɲ,
a baɲkwaje baboo le,
nsân nyu a muntele muboo le.

Nlé ngê nyû Nyo wuboo, bo nyûme bamii baɲ.

¹¹ Gε muh baan wu ka wu yeyi lo muh we wu won wumu,

kεnε mwa bwee wu duu ɛ wu kêe Tada Nyo gε,
nje muh wuchii lé wu gê wu kêe mε,
kege yi muh wu shige le gεene bude yi wù kuge le.

¹² Nlé ngê ɲkôo yii fε bo le,
nlêeshε mwεε muboo mù mbefe.
Gε mbaan ɲka ɲkwâji bimbefε biboo gε.”

13 No Nyo gè jemε le mankan ma manfenj lé mo nyûme, tu wu jode le ma fweele maa le fiεε fi kege. Fiεε nε le fi kege kεnε fi jun wa, tu shεge wa shige, fi lεsε a bamii jii.

9

Je yi n'yuuse yi kege be yi fiεj

¹ Fi le le, mankan mà fweele gè kεme banchi ba duunyi je yi bamii bûune Nyo yi le, bo ka kεme kijuse ki bo gè seesε le le chun yi Nyo yi fεkuu fεnε.

² Bo gè kεnye chun be nju ba suunε bimbe bifεε, kimbe kî fwe anten ba tenε le Kijuse kî Yuude. Fεnε le fε fiεε fi ba gè toome bin'yesε mo fε kidan kî ba gè gεede bléd wù ba le ba cha ba gεε le le wu Nyo.

³ Kimbe kî bii fo anten ba tenε le Kijuu kî Yuude chuule. Kijuu kinε gè bee ajin a nju yimi ba shenjshe yi suunε chun yiyu antenεε.

⁴ Kijuse kinε gè bee fε kitana ki jiin gè bee fo, ba kεnye kitana kiyu be kichwa ki bige kî yεede. Nku wu mankan mà Nyo gè gwo be bamii nyu tε fo, bo kεnye bo banε ye yiyu yichii be kichwa ki bige kî yεede. A nku wunε le kintee ki mana gè bee yo, ba gè kεnye tε be kichwa ki bige kî yεede. Kimban ki Alon kεε ki binkamε gè chonε yu, nyu tε a nku wunε le. Bibese bi ata bi bo gè san banchi be mankan mayu nyu tε a nku wunε le.

⁵ Awe a nku wunε ba gè leesε mwεε mumu mu le nje banchendaa ba Nyo ba n'yu, mu sanse ye awe a kala wù Nyo wu nleεshe bimbefε. Mwεε munε gε tanlo besabenj jême bee gêene antenεε amu mεese baan gε.

⁶ No bo gè seesε mwεε munε a yinε je le nε, bachiji kintanyε mo bo gεene bo lese a kimbe kǐ fwe kεε le aju achii bo gee lεme chiboo yu.

⁷ Geenε, muh wù gè too wu lese a kimbe kǐ anten kεε le, gè bee gεh kikwεε ki bachiji kintanyε maa. Wu gè lese yu gεh kimimia yi kilun le. Gε wu too ki wu lee yu wu ya kεme gε kilεmε ki nyan ki wu gè kintanyε yu fε kikwεε ke le mo fε bimbefε bǐ bamii gee bo kee gε le.

⁸ Noo, yinε le je yǐ Kiyo ki Yuude duunyi bamii le le, je yǐ muh tanlo wu lee wu gεen fε Kijuu kǐ Yuude chuule gè baan a gwenyε gε ye gε, no chun yi Nyo yi fwe yεε gè baan yi lεme fo.

⁹ Mwεε munε munchii le njinε wu mwεε mù kooshi yi kife kinε le mεεse. Finε duunyi le gε mwεε mù bo gè nyaa Nyo le mo bintanyε bǐ bo gè gee fε Nyo le tanlo bi ge muntele mu bamii ba buune fε Nyo le nyûme mu yuude mu gεene mu mεεse gε.

¹⁰ Mwεε muyu kεme gεh nyu fiεε maa ki mu gè bε mwεε munjile mo mwεε mù mule mo jé yǐ bamii chuge ye yu ki bo yûude a Nyo jii. Munε le mwεε mù kune gεh nyu nyan yi ye, mù bo kεme ki bo gée gεene bude kife ki nkuse lé wu gè wu tô le.

¹¹ Geenε no Kletu wù le kikwεε ki bachiji kintanyε le wu to wa, nyume wu wù to bε mwεε mù njone, wu mo wu lee chun yǐ baan yǐ yuude yi gεene yi mεεse le. Gε yi yinε nyu yi jone bamii gε. Fi le le, gε nyu chun yi yi nshen yinε le gε.

¹² Fε wu gè lese fo le Kijuse kǐ Yuude nε chuule. Wu gè lee kimimia fi ka lo noo. Wu gè baan lee gε fo nyu bε kilεmε ki bí kεnε ki boon ba banaa gε. Wu gè lese nyu bε kilεmε ke. No wu ge noo, finε mo fi

suun besabeŋ yi bimbefe le, nsune wune nyu wu kage ge.

¹³ Sege muh le be ŋkfun ye le, ba jo bileme bi bí kene bi boon ba banaa, kene taan chi kijune ki naa ki ba le ba bvûushε ba ton ki fie, ba miasε kene ba mwase yi mwede le, wu kaase wu tu wu yuude.

¹⁴ Ne fi be bee noo, tu ge kilεme ki Kletu tanlo ki gε fiε fi fede fiεε seŋ? Wu gε bee wu nya kikweε ke wu nyû ge be jiale ge fe Nyo le, fede yi Kiyo ki kage ge le. Wu gε ge noo, wu mo wu chuge muntele mwesa besabeŋ yi mwεε mù too be kwe le, wu le besabeŋ lēne Nyo wù keme kinche le.

¹⁵ Ne fiε fi Kletu le muh wù lεme fwe wu mankan mà manfeŋ mane anteneε a Nyo be muh wu wuŋ. Wu lεme wu le bamii ba Nyo le wu teeŋ le le be lé bo kēme kijuse fe bvujonε bvu kage ge bvù Nyo le wu ka bo yu. Bo lé bo kēme nje muh le wu kwe wa, kwe ye yine suun bo yi ŋge wù gε bee ki wu gε wu to nje bimbefe bí bo gε shee bo gee fweele yi mankan mà kege le.

¹⁶ Besabeŋ kee le muh teede kwe,* muh ge ka wu bii ntele wu kwe yiyu le nje bo yeŋ le mwede le wu kwe wa seŋ ge.

¹⁷ Fi le noo, nje ge ntele wu kwe to wù keme bvunŋa nje muh kwe wa seŋ ge. Ge ba to ba bii ntele wu kwe le, muh wù teede kwe baan yu ge.

¹⁸ Ne fiε fi mo mankan ma fwe gε ya to tanlo mo ge leeŋ nje ba seε nyan kilεme bu seŋ ge.

¹⁹ Gε bee sege Muse gε teŋε wa fiε fichii fi gε bee a ŋwa wu banchi le fe bamii bachii le, wu mo wu jo che yi kite ki isob a ba finye yvú yi shon yiyu le

* **9:16** Ntefe yi kwe be mankan le fiε fimimia a jé Glek le.

ba chon yi tu yi yεde. No wu jo noo wu fuun a kilεmε ki boon ba banaa bε ki bí mo joo, wu miasε yi banwa ba banchi bayu le, wu miasε tε yi bamii le bachii.

²⁰ Wu doo wu miaase wu jεme le, “Kilεmε kinε le ki mankan mà Nyo gwode bena bo, wu duu le ben lεme yiyu le.”

²¹ Wu miasε tε kilεmε kiyu yi chun yi Nyo yε le, mo yi mwεε mù le chun kwεε, mù bo gee buune yu.

²² Fi le lo nchiεεn le mwεε wesee gè shee nyu nchi duunyi le bo kεme ki bo gēe gēh nyu bε kilεmε fε mu yūude. Gè bee tanlo ba gε lεεshe bimbefε bi muh nje bo sεε fiεε kilεmε bu sεn gε.

Kintanyε kǐ Jiso gè ge kimimia ki chugε bimbefε bi bamii.

²³ Fi gè bee fishan le ba chūgε mwεε munε mu le gēh lo mù nfieεnε mwεε mù fεwe yinε je le. Geenε, ba chūgε mù nyu lo kibεε mù fεwe, bε bintanyε bǐ fede binε.

²⁴ Fi le le Kletu gè lee kinche ki Nyo ki ajin le nyu gε ki jone bamii bε chiaan gε, ki nyu gēh lo nfieεnε yi kinche ki Nyo ki ajin ki nchiεεn nchiεεn. Wu gε lese nyu fεwe kibεε. Le fε wu le fo mεεse a Nyo fwe wu lege Nyo fε besaben le.

²⁵ Gε wu nyu fo noo ki wu ka wu gēe bintanyε bε kikwεε ke fε Nyo le chikε le chikε le gε, nje no kikwεε ki bachiji kintanyε gè shee ki leese fε Kijuu kǐ Yuude nε chuule, le kilun le kilun, ki wu gēe kintanyε bε kilεmε nje le ke sεn gε.

²⁶ Nε fi finε gè bee fishan, tu Kletu be kεme ki wu kwēe wu jade we, wu kaase wu kwee kεge no ba gè fε won. Geenε no fi le, wu le wu to wa kimimia fi ka lo noo. Wu to kife kinε kǐ won ka wa le ki wu jô

kikwεε ke wu gê kintanyε yu, wu kwê ki wu chûge bimbefε.

²⁷ Gεh yεεnyεεη no fi le le muh kεme ki wu kwê gεh kimimia wu mo wu chîεene wa nyu nsa,

²⁸ le gεh no Kletu gè nya kikwεε ke wu kwe fε bamii le kimimia ki wu tûu bimbefε bi bamii ba duude. Wu lé wu gê wu kâase wu tô kingane kî kinfεε wu ka gee gε fiεε bε bimbefε gε. Wu lé wu gê wu tô mεεse ki wu bvûse bamii ba chiεene wu je yî shan le.

10

Kintanyε kî Jiso gè ge le ki jo wa kijuse ki bintanyε bichii

¹ Banchi ba Nyo gè nya Musε le gè bee kinjiinyi ki mwεε mù njonε mù gè bee ki mu tô mu nyûme. Gε bo gè bee wa nchiεεη nchiεεη wu mwεε mù gè bee ki mu tô mu nyûme gε. Bo mo bo shee bo gee bintanyε bo kaase bo tuu fo biluη le biluη le, nje tanlo bintanyε biyu gê bamii baa bô kεεηse bo too fε Nyo le, ki bo yûude bo gεene bo mεεse sεη gε.

² Nε gè bee le bintanyε biyu tanlo bi ge bo yûude noo, tu gε bo gè bee bo ka bo shee bo gee bintanyε bi le bi le gε, nje bamii ba buune Nyo gè bee nyû ba chuge wa bimbefε biboo kimimia, muntele muboo ka sage gε bo yi bimbefε le gε.

³ Geenε, bintanyε binε bî bo gè gee, gè gee bamii kwaji lo bimbefε biboo biluη le biluη le.

⁴ Fi le noo, nje gε tanlo bilεmε bi banaa* bε bi bí chûge bimbefε bi muh gε.

* **10:4** Banaa banε gè bee banaa ba bilεηse.

⁵ Nε fιεε fι gè ge le Kletu doo wu to fεkuu fεne wu jεmε Nyo le le,

“Gε wo kεme ntaη fε bintanyε bĩ ba gee bε nyán le gε,

mo fε mwεε mù ba nyaa wo le gε.

Wo le wo seesε nyu ye yi muh wu wuη fε mεne.

⁶ Gε nyán yĩ ba nyaa ba tone ba gee bintanyε yu fε wo le,

bε mwεε mù ba nyaa ba gee bintanyε yu

ki ba chũge bimbefε bi bamii yu to mu gee wo yũge gε njon gε.

⁷ Mε mo njεme le,

‘O Nyo bĩjε yêη, nto ki ηgê fιεε fι wo goone, gεh no ba saη kune mε a Nwa wo le.’ ”

⁸ Wu gè ya wu jεmε Nyo le le,

“Gε wo baanη wo kεme ntaη kεne wo yuge njon bε bintanyε,

bε nnya yĩ ba nyaa wo le mo nyán yĩ ba nyaa ba tone ba gee bintanyε yu fε wo le,

mo mwεε mù ba nyaa ba gee bintanyε yu,

ki ba chũge bimbefε bi bamii yu gε.”

Mwεε munε bo gee bo bii no nchi goone.

⁹ No wu jεmε noo, wu mo wu taa fo wu jεmε Nyo le le,

“Bĩjε yêη, nto ki ηgê fιεε fι wo goone.”

Wu gè jεmε noo, wu mo wu lεεshε bintanyε bĩ kege ki wu gêε bifεη.

¹⁰ No Jiso Kletu gè ge fιεε fι Nyo gè goone le wu gê, ye ye yĩ wu gè nya kimimia fι ka lo noo, yi ge besabεη mo be yuude.

¹¹ Chiji kintanyε wuchii to wu gεεne wu lεme fε kijusε ke ki lεme le aju achii wu gee bintanyε bine

chikε le chikε le, nje bintanyε biyu tanlo bi chīaase bimbefε bi bamii le sεη.

¹² Geenε Kletu gε ge ke kintanyε kimimia ki mo ki kōje ki chīaase bimbefε bi bamii kimaga. No wu ge noo wu mo wu shii a kibo kinchiεεη ki Nyo le.

¹³ Wu le fo kεge sege kεε le, wu chiεene gεεη bu sege Nyo lé wu gīηse bamii be ba kimbanε nje kitege ki bikaa bie wu tōme bikaa yi bo le.

¹⁴ Kintanyε ke kī kimimia kinε ki wu gē bamii ba wu gee bo yuude, bo mo bo yuude tε a Nyo jii gεene mεεse segechii.

¹⁵ Kiyo ki Yuude jεme tε besabεη le ki toone fiεε finε. Ki gε ya ki jεmε le,

¹⁶ “Tada Nyo duu le, nε mankanj manε mà nlé ηgê ηgwô besa bo,

ajin a aju ayu le:

Nlé ηgê ηgêε banchi banj a muntele muboo le,
ηka nsân a bankwaje baboo le.”

¹⁷ No wu jεmε noo wu ka wu taa fo le,

“Gε mbaan ηka ηkwâji bimbefε biboo
kεnε gee chiboo chī befe gε.”

¹⁸ Fi mo fi nyume le ba nε le ba lεεshε wa bimbefε bi bamii, tu gε ntan wu mwεε mù ba nyaa ba gee kintanyε ki ba chūge bimbefε bi bamii yu, ka baan yu gε.

Besabεη kêηse bee tōo mbebe yi Nyo le

¹⁹ Boonj ba bwεεη, fi mo fi nyume le, kilεmε ki Jiso le ki gwenyε wa je yī besabεη tanlo bee lee mεεse bee faane gε, bee gêεη fε Kijuse kεε kī Yuude nε chuule le.

²⁰ Besabεη tanlo bee fê a je yifiεη yī nyaa kinche yī Jiso gε gwenyi fε besabεη le. Wu gε gwenyi je

yine be ye ye, fi mo fi nyu le wu le wu chiaase wa nju yi ba shenše ba banje kijuse kiyu yu.

²¹ Besabən keme wa chiji kintanye wu baan, wu leme a yeh yi Nyo we.

²² No mwee mune le noo, besabən mo be kēenše bee tōo mbebe yi Nyo le be fitele fimimia, besabən nyū be leesē fitele yi wu le fichii bee manje ge lo shige ge. Besabən kēenše nje ba le ba miasē wa muntele mwesa besabən be kileme ki Kletu mu tu mu yuude, mu ka sage ge besabən yi fiē le ge. Besabən ka nyu te ba chuge wa ye yese besebən be joo yi yuude.

²³ Besabən lēme bee tēme chuule yi fiē fi besabən jiine fwe yi fi le, fi besabən to be jeme bamii le kune fi. Keefe besabən jīine ge, nje muh wu gē ka besabən lēme yi jē ye le.

²⁴ Besabən gōone te je ki bee yūfe muntele mu muh le muh ki bee kōne mo ki bee gēe mwee mū njone.

²⁵ Keefe besabən chīne ki bee tōo yi kintaashe le nje no bamii bamu le bo ja wa bo gee ge. Besabən yūfe lo muntele mwesa, fede munchii no besabən yede wa juu chī Tada wese besabən lé wu kāase wu tō, le wa mbebe le.

²⁶ Besabən kēe le ne besabən ja bee ka gee bim-befe, bee gee bee kee, besabən nyu be fi wa je yi nchiēn, besabən kēe le ge kintanye kimu ka nyume yu ki tanlo ba ka ba gē fe bim-befe biesa besabən le ge.

²⁷ Ne muh gee noo, wu chiēne wa nyu nsa wu Nyo be nfaan, be ngu wu befe wu lé wu gē wu yēese lo bamii ba kimbanē ba Nyo.

²⁸ Sege muh ngode nchi wu Muse, bamii lēn

bafɛɛ kɛnɛ batɛde bo toonɔ lɛ bo le bo yɛn fiɛɛ fi wu ge le, nsa mo wu koo mwɛde, ba mo ba yuuyɛ lo wu ba koode gɛ yii gɛ.

²⁹ Nɛ fi le noo, tu bɛn kwaji lɛ muh wù jode Mwa Nyo fɛkuu, wu jode tɛ kilɛmɛ ki mankanɔ mà Nyo gwo ki wu chûgɛ wu yu wu yûude lɛ ki le fiɛɛ fi achiji, wu naanyi tɛ Kiyo ki Yuude kɔ too bɛ nfiɛ fɛ bamii le, kfuu chi nɔgɛ wù wɛɛ muh lé wu gɛ wu kɛmɛ le wu nyûme nɛɛ?

³⁰ We nɔgɛ le wu kuufe lo ye nje besabɛn kee muh wu gɛ jɛmɛ lɛ,

“Le mɛ wù lé nɔgɛ nchvûu kichvuse,

nyu mɛ wù nlé nɔgɛ nnyâ nlanɛ wuboo.”

Wu ka wu jɛmɛ lɛ,

“Le mɛ wù Tada wù nlé nɔgɛ nsâ bamii ban.”

³¹ Le fiɛɛ fi kuufe ye baanɔ ki muh gwè chiaanɔ yi Nyo wù kɛmɛ kinche le.

³² Bɛn tâne aju a fwe a ba gɛ yuuse bɛn yi fiɛɛ fi Nyo le. Bɛn gɛ kaanɔ shén bɛn ju bɛ banɔgɛ ba gɛ too fɛ bɛn le.

³³ Kife kimi gɛ beɛ bamii gɛ naanyi bɛn bo ka nyiɛge bɛ bɛn fɛ waanɔ. Kife kimi gɛ beɛ bɛn gɛ taashɛ bɛ bamii ba ba gɛ nyaa tɛ nɔgɛ bo le a yɛɛ je le.

³⁴ Bɛn gɛ shee bɛn koode yii bɛ bo baa bamii ba le yi ncha le, bɛn fii bo. Bo gɛ shee bo lode mwɛɛ mwɛna, bɛn gɛ chinɛ yu bɛn tu bɛn yuge gɛh nyu njon, nje bɛn gɛ kee lɛ bɛn kɛmɛ mwɛɛ mumu mù fede mwɛɛ nyume mù le mu mɛ gɛh mu nyûme segechii.

³⁵ Noo, keefe bɛn chinɛ fiɛɛ fi bɛn lɛmɛ yu le gɛ, nje le fiɛɛ fi kɛmɛ nlanɛ wù kuge.

³⁶ Fiεε fi fishan fε beη le, le le beη kâan shén, wu le beη tanlo beη gêe nyu fiεε fi Nyo goone, beη mo beη kêmε fiεε fi wu le wu ka besabeη yu.

³⁷ Ba le ba san le,
“Shεge wa shige muh wù lé ki wu tô mo wu fêse.
Ge wu nyu wu môje ge.

³⁸ Muh wan wù chaan lé wu gê wu kêmε kinche,
nje fitele fi wu lese yi ye yan le.
Geenε, wu ja lo wu faane wu chii bikaa,
fitele fian ge ka fi jône be wu ge.”

³⁹ Ge, besabeη nyume bo baa bò chile bikaa bò lé bo gê bo lêse ge. Besabeη le bamii ba le ba leesε fitele yi Nyo le, ba biyo biboo lé bi gê bi bônε.

11

Kune ki ba lêese fitele yi Nyo le

¹ Ki muh leesε fitele yi Nyo le, le ki wu jîne fwe yi fiεε fi Nyo le wu ka wu yu, wu kee chuule le wu lé wu gê wu kêmε fi, wu kee tε le fi le yu wu baan a yen ge wa fi le ge.

² Nyo gè beηse bamii ba fweele nje bo gè leesε fitele yi wu le.

³ Ge tε fitele fi besabeη leesε yi Nyo le fε besabeη kee chuule le Nyo gè fε won kfunε nyu be je ye, fi le le mwεε mù besabeη yede gè bu yi mù ba yede ge mu le ge.

Abε

⁴ Gè ge fitele fi Abε gè leesε yi Nyo le fε wu ge kintanyε kî kooji wu fe Kεη. Nyo mo wu jo wu le wu le muh wù chaan, wu mo wu fi nnya ye ki wu tôon le wu le muh wù chaan. Abε gè kwe, geenε

fitele fi wu gè leesε yi Nyo le, fi ge besabεη tu bee yuge wu jεme besabεη le too bude abεη.

Enok

⁵ Gè ge tε fitele fi Enok gè leesε yi Nyo le fε Nyo jô wu wu gεεη bε wu fεwe wu wunε, kwe baan wu le kun gε. Bo gè ja bo gε ka bo yεη wu le gε, nje Nyo gè jo wa wu fεwe. Fε Nyo jô Enok we gè bee Nwa wu Nyo jεme lε, wu gè shee wù gee Nyo yuge njon.

⁶ Noo, nε muh le yu nje wu le wu leesε fitele yi Nyo le sεη, tu gε tanlo wu gê Nyo yûge njon bε wu gε, nje muh goone ki wu kêεηse wu tôo mbebe yi Nyo le, tu wù kεme ki wu bêεη lε Nyo le yu, mo lε wu maaji muh wuchii wù goone wu weseε.

Nyua

⁷ Gè ge tε fitele fi Nyua gè leesε yi Nyo le, sege Nyo gè doo wu tefε wu kune fiεε fi lé fi gê fi kôoshε wu baan a yεη gε wa fi le gε, wu yu Nyo le wu mo wu fε ηguh wù kuge, ki wu bvûsε yeh ye yu. No wu gè leesε fitele noo wu mo wu dunyε lε bamii ba yi won kfunε le, le ba befe a Nyo jii. Le wu wù Nyo gè nya kijusε ki muh wù chaan wu le, kî wu nyaa muh wù le wu leesε fitele yi wu le.

Ablaham bε Sela

⁸ Gè ge tε fitele fi Ablaham gè leesε yi Nyo le, fε wu yu Nyo le sege wu gè tεηε wu lε wu jâ won wuboo le, wu gêεη wumu wù wu gè bee ki wu gê wu kême nje won we. No Ablaham gè yu noo wu mo wu tu wu gεεne gεh lo, wu kee gε fε wu gεεne fo gε.

⁹ Gè ge fitele fi wu gè leesε yi Nyo le fiyu, fε wu gεεη wu chêe won wù Nyo gè ka wu yu nje ntolo wù gεεη wu bεε won wu bamii bamu le. Wu gè bee yo wu jienyi wu chee chúη le bε boon be Asik bε

Yakob ba Nyo gè ka wa bo bachii ba won wuyu le le lé gè nyûme wuboo.

¹⁰ Wu gè chee chún le noo nje wu gè jiine fwe ki wu gè wu lêe a kilaantɛn kɪ kɛme kichi, gè seese Nyo no kilaantɛn kiyu lé ki tô ki nyûme, wu mo wu joon.

¹¹ Gè ge tɛ fitele fi Ablaham gè leesɛ yi Nyo le fɛ wu kɛmɛ mwa no wù gè bee wu jun wa wu fese, Sela tɛ tanlo wu gɛ ka wu boo gɛ. Fi gè kooshi noo nje Ablaham gè bɛɛn lɛ Nyo wù gè ka wu to wu lɛme gɛh nyu yi jɛ ye le.*

¹² Fi mo fi nyu lɛ muh wu mumwaa wu Ablaham wù gè bee wu nyu wu jun wa baan, wu nyu wa jwe wu kwe le, gè ja kingoge ki muh ki bu yi ye le ki duude nje jón yi we mo nje munshɛɛn mu ɲgɛɛme yi joo yɪ baan le, mu tanlo muh gɛ tan gɛ.

¹³ Bamii banɛ bachii gè jiɛnyɛ bo gè baan kɛmɛ gɛ fiɛɛ fi Nyo gè ka wa fiyu gɛ, bo gè jiɛnyɛ bo to bo kweeyi bo nyu bo leese gè fitele yi Nyo le. Bo gè yɛn gɛh lo fi le fi baan fi too je yɪ ndefe le, bo fi bɛ kilanye, bo jɛmɛ bɛ de yiboo lɛ, fɛ bo le bo kee lɛ bo le gɛ lo bantolo bo to bo bɛɛ yi nshɛn yinɛ le.

¹⁴ Nɛ bamii jɛme nɛ, fi mo fi dûunyi chuule lɛ bo baan bo goone won wù le wuboo.

¹⁵ Nɛ bo gè baan bo kwaji kune won wù bo gè ja yo, tu bo gè bee bo kɛme je yɪ bo kâasɛ bo tû jin.

¹⁶ Geenɛ, no fi le, bo gè goone nyu won wù fede kwɛɛ, nyu won wù fɛwe. Noo gɛ Nyo to wù kɛme

* **11:11** Banja ba kege bamu kɛme tɛ fɛnɛ lɛ, “Gè ge tɛ fitele fi Sela gɛ leesɛ yi Nyo le, fɛ wu kɛmɛ bvunɲa ki wu fwɛɛ wù nyu wu jun wa wu fese, tanlo wu gɛ ka wu boo gɛ. Fi gɛ kooshi noo nje Sela gè bɛɛn lɛ...”

bvuya sege ba tɛnɛ wu ɛ Nyo wuboo gɛ, nje wu le wu seesɛ kilaantɛn wu gɛɛ bo le.

¹⁷ Gɛ ge fitele fi Ablaham gɛ leesɛ yi Nyo le fi gɛ ge Nyo doo wu mon wu, wu bɛɛn ki wu jô mwa ye wu Asik wu gɛ kintanyɛ yu fɛ Nyo le. Le wu wù Ablaham wù Nyo gɛ ka ɛ kingogɛ ki muh lé ki bú a wu yeh. Wu bɛɛn ki wu jô mwa ye kagɛ wu, ɛ wu gɛ kintanyɛ yu.

¹⁸ Mwa ye wunɛ gɛ bee wù Nyo gɛ jɛmɛ wa Ablaham le ɛ,
“Le yi Asik le wù boon bô lé bo gɛɛ jee chun le bo bú yu.”

¹⁹ Ablaham gɛ kee ɛ muh kwe lo, tu tanlo Nyo kaasɛ wu ge wu tu yu. Noo a je yimi le tanlo ba jo ɛ Asik gɛ bee wu kwe, Nyo kaasɛ wu nya wu Ablaham le wu nyume wu wunɛ.

Asik

²⁰ Gɛ ge fitele fi Asik gɛ leesɛ tɛ yi Nyo le fɛ wu che boon be Yakob bɛ Esawu wu jɛmɛ bo le kune kimbonɛ kɪ gɛ bee kɪ yu ki tô fɛ bo le.

Yakob

²¹ Gɛ ge tɛ fitele fi Yakob gɛ leesɛ yi Nyo le wu gɛ doo wu kwee, wu che boon ba Yosef wù mwa ye. Wu gɛ chede noo wu ngvuume yi kimban le wu tu wu nyaa ngvunɛ Nyo le.

Yosef

²² Gɛ ge fitele fi Yosef gɛ leesɛ yi Nyo le fi gɛ ge, wu gɛ doo wu nyúme wa ki wu kwê wu mo wu tɛede kwe ye wu duunyi ɛ bamii ba Ishwala lé bo gɛ bo shêɛ bo bú won wu Ijib le. Wu mo wu du ɛ sege bo doo bo bude yo bo jó binɲufɛ bie.

Chiji Musε bε bwe Musε

²³ Gε bee fitele fi chiji Musε bε bwee gε leesε yi Nyo le fi gε ge fε bo nyile Musε yi kii le yi tede le keefe ba yūuyε wu sege ba gε boyε wu gε. Bo gε nyile wu noo nje bo gε yεη le gε bee mwa wù jone chuu baan. Gε bo gε faane ki bo ηgôde nchi wu Nfon gε bvuse gε.

Musε

²⁴ Gε ge fitele fi Musε gε leesε tε yi Nyo le sege wu gε kojε wa jwεηsε fi gε ge, wu fan le keefe ba tēne wu le mwa mwa ηgoon yi Nfon Falawu gε.

²⁵ Wu gε be wu cha fie ki wu yēne nyu nge bε bamii ba le ba Nyo, fede ki wu yūge njon bε mwεε mù mbefe mù le yi kife le nε shige.

²⁶ Wu gε bee wu jo le ba choose wu nje wu le muh Mbvuse wù Nyo gε ka, tu fifiεε keme maaje fede ki wu kēme kwa wu Ijib wuchii. Wu gε jo noo nje wu gε jiine maaje wù lé wu gε wu tō fε wu le.

²⁷ Gε ge fitele fi wu gε leesε yi Nyo le fε wu ja Ijib wu ya faane gε shén yī toonyi yi Nfon le tanlo wu gε fiεε bε wu gε. Wu gε kaan shén wu ja wu tu wu gεene nje wu gε jiine fie nyu fwe, nje wu gε yede Nyo wù ba yede gε wu le bε ajii gε.

²⁸ Gε ge tε fitele fi wu gε leesε yi Nyo le fε wu gεε Nka wu Ndanfe, wu fε ba jo kilēmε ba yefe yi fese le, wu le Nchendaa wu Kwe wù gε yuuyi boon ba bilεηsε ba fwe yi kfuu le doo wu too wu fεsε fε jwe wu fwese wu bamii ba Ishwala le wu mo wu dan wu fe.

Bamii ba Ishwala

²⁹ Gε ge tε fitele fi bamii ba Ishwala gε leesε yi Nyo le, fε bo gεεη bo dan Joo yī Baan yī Yεede fεkuu

nje bo fede nyu kwa. Bamii ba Ijib gè doo bo to tɛ bo bu fɛ joo yiyu le bo tu bo mone ki bo fe tɛ noo yi kude bo bachii yi gɛɛn bɛ bo.

³⁰ Gè ge tɛ fitele fi bamii bayu gè leesɛ fi gè ge bo doo bo gɛɛn bo bu Jɛliku, fi ge bo jiɛnyɛ bo kɛnɛ kilaantɛn kiyu, bo gè doo bo kɛnɛ noo lɛ bu aju bvusooshwi bimbe bi kilaantɛn kiyu kɛsɛ bichii.

Lahab

³¹ Gè ge fitele fi Lahab wù gè bee kinjikuu kimi gè leesɛ tɛ yi Nyo le, wu gè baan kwe gɛ bɛ ngoo yi bamii baboo ba won gɛ ba gè tɛme bikwɛɛ Nyo le gɛ. Wu gè baan kwe gɛ, nje bamii ba Ishwala gè tun bamii lɛ bo tɔ bo jiɛnyɛ bo kɛeyɛ won wuyu, kwese wuyu fi bo a wu yeh.

Gidion, Balak, Samsɛn, Jɛfta, Dabi bɛ Samwe mo bamii ba ntun wu Nyo bamu

³² Nɛ le lɛ ntɛnɛ bamii ba gè leesɛ fitele yi Nyo le, ntɛn ngɛɛn mbù faan? Gɛh kife nyu yu ki tanlo nkɛ naji mwɛɛ mu bamii, nje Gidion, Balak, Samsɛn, Jɛfta kɛnɛ Dabi bɛ Samwe mo bamii ba ntun ba Nyo bamu le gɛ.

³³ Bamii banɛ bachii le ba gè leesɛ fitele yi Nyo le. Bamu gè yage bitun yi jɛn le, bamu sage bvunfon a je yi kooji le, bamu kɛme mwɛɛ mù Nyo gè ka bo yu, bamu kɛme bvunga ki bo ban de yi babvule lɛ keefɛ bo ngɛjɛ bo gɛ.

³⁴ Bamu gè kɛme bvunga ki bo ge ngu wù gè bɛɛde wu kuufe ye wu jimɛ. Bamu kɛme bvunga ki bo bú chiaan yi bamii ba goone ki bo gwɔɔjɛ bo bɛ nyó yi jɛn le. Bamu ba gè yɛne lɛ bo wɛɛyi lo, gè ja bo tu bamii ba kɛme bvunga. Bamu tu bamii ba jɛn ba

tεεme, bamu kuη bamii ba jεη ba bituη bimi le bo fεε lo.

³⁵ Bamu gè bee bikεse ba gè leesε tε fitele yi Nyo le. Nyo ge bamii baboo bamu ba gè bee bo kweeye wa kaase bo tu yu bo tu bo nyume bε bo. Bamu bamii gè bee ba bo gè kole bo nyiεge bε bo, bo fan bo ka goone gε ki bo chine bo le gε, nje bo gè yεde le bo kwe lo, bo kaase bo bu yi kwe le bo kεmε kinche ki jone ki fede kinε.

³⁶ Bamu nyu ba gè buu bo ba taane bo bε banwan ye chiaafe bo, bo kaane bamu bε bancha bo faade bo yeh yi ncha le.

³⁷ Bamu nyu ba bo gè tume bo bε ata bo kweeyi, bo ka baaji bamu bε nyó yi ba baaji bite yu, bo bude bimbe bifεε bifεε, bo gwode bamu bε nyó yi jεη bo kweeyi. Bamu gè jiεnyi bo jiide nyu jé yi shón bε yi bí. Bo gè bee bamii ba kifufe, bamii fiine bε bo bo ka nyiεge bε bo.

³⁸ Bo gè jiεnyi bo chee kwa, mo yi bambegε le, bε a manta le, mo a bintuge le. Le bamii ba won kfune gè baan koje gε ki bo chée wu le gε.

³⁹ Bamii banε bachii le ba gè leesε fitele yi Nyo le, Nyo bεεηsε lo bo wesee. Geenε muh mu bo le gè baan kεmε gε fiεε fi Nyo gè ka wa gε.

⁴⁰ Bo gè baan kεmε gε nje Nyo gè kεme ntaη wù jone chuule fε besabεη le fede wuboo, wu le lé gè nyú gεh sege ba taashe besa bo, fε bo nyume tε bo kóje a Nyo jii gεεne mεεse.

12

Nyo naji boon ba le be

¹ No besabɛŋ le wa kinchvu ki bamii ba gɛ leesɛ fitele yi Nyo le banɛ ba le ba gɛŋ besabɛŋ ba tase, besabɛŋ mo be bú akuu a bvujijɛ bvuchii bvù jeeɛ besabɛŋ, mo bimbefɛ bɪ to bi nyu chige ki bi dɪŋ besabɛŋ, bee mo be káan shɛŋ bee lêge kinlegɛ kɪ Nyo le wu gɛɛ a besabɛŋ fwe.

² Besabɛŋ doo bee lege bee gɛɛ ajii yi Jiso le. Le wu wù gɛ gwenyɛ je fɛ besabɛŋ le ki bee lêesɛ fitele yi Nyo le, nyu wu wù gee fitele fi besabɛŋ leese yi Nyo le fi kooji fi gɛɛne fi mɛɛse. Wu gɛ kaan shɛŋ ki wu kwê kwe yi kintaan le. Wu gɛ baan jinɛ gɛ kinchoosɛ ki kfuu chi yiyɛ kwe gɛ, nje wu gɛ jiinɛ fwe nyume yi bvujonɛ bvù le a wu fwe le. Mɛɛse le wu nyu wu shii a kibo kinchiɛŋ ki kala wu Nyo le.

³ Bɛŋ kwâji kune wuwɛɛ muh wù gɛ fi kfuu chi wɛɛŋgɛ wù bamii ba befe gɛ nyaa wu le, wu lɛ keefɛ fifiɛ gɛ lɛ muntele mwɛna ka mu wêɛyi mu tô mu fwêɛŋ a je gɛ.

⁴ Jɛŋ yi bɛŋ tune bɛ kimbefɛ bɛŋ baan a tun gɛ wa bɛŋ gɛɛŋ bɛŋ bu yi gvunɛ chi muh le, chi giin lo gɛ.

⁵ Nkwaji lɛ bɛŋ baan daayɛ gɛ ntefɛ yɪ Nyo nyaa bɛŋ le nje boon be gɛ? Wu jɛme lɛ,

“Mwa yan, sege Tada naji wo, keefɛ wo jôde fekúu gɛ.

Nɛ wu doo wu sage wo yi fiɛ le, keefɛ shɛŋ kwêe wo gɛ.

⁶ Wo kêe lɛ Tada to wu naji nyu muh wu wù konɛ, wu taane nyu mwa wuchii wù wu jode lɛ le we.”

⁷ Bɛŋ mo bɛŋ kâane shɛŋ yi banɛ ba bɛŋ yɛne le, bɛŋ kêe lɛ Nyo naji lo bɛŋ nje boon be. Mwa wumu nɛ le yu wù chiji naji gɛ wu gɛ?

⁸ Nε Nyo chinε bεη le nje wu naji bεη no wu to wu naji boonj be bachii sεη, tu gε bεη nyu boonj be gε, tu bεη le bikolε.

⁹ Besabεη kεme tε bachiji besa ba fεkuu fεnε ba gε shee bo naji besabεη, besabεη ngvuune bo. Nε besabεη gε ngvuune bo noo, tu gε tanlo besabεη nyâ bikwεε Chiji biyo biεsa besabεη fe lo noo gε, ki be kεme kinche kî kage gε?

¹⁰ Bachiji besa bayu gε naji besabεη yi kife le nε shige no bo gε yεnε lε fi le chuule fε bo le. Geenε Nyo to wu naji besabεη maaje wuyu nyu wese besabεη wu lε besabεη yûude no wu yuude.

¹¹ Sege doo nyume kife ki ba tâane muh ki ba nâji wu, wu yuge nyu nluje kife kεε le, nyume gε njonj gε. Sege doo nyume ajiη a kife kiyu, fifiεε to nyu bε nyiεgee mo kinche kî chaan fε wuwεε muh wû ba le ba yeyε wu a yinε je le.

¹² Noo bεη gε chiaan yεne yi woonj wa kaase yi tεmε, bεη gε tε anyuu a wene a koge kaase wo tεmε.

¹³ Bεη gεεne nyu a je yî chaan, wu lε keefe bikaa bî sεεηe mεsε bi logε gε, bi tεmε lo.

Ntefe kune ki ba yûge Nyo le chuule

¹⁴ Bεη mône chuule ki bεη chêe yi nyiεgee le bena bamii bachii, bεη ka mone tε chuule ki bεη chêe kinche kî yuude. Nε muh chee gε kinche kî yuude gε, tu gε tanlo wu to wu yεη Tada le gε.

¹⁵ Bεη yêne lε keefe muh mu ge wu fu ki wu kême nfih wu Nyo gε, bεη ka bεη yêne tε lε keefe ngo yimi yî befe ge yi ja yi bu a bεη ntεnεε yi gε yi tô bε nge yi njiη bamii ba duude gε.

¹⁶ Bεη yêne tε lε keefe muh mu bεη le kême kinche kinyiεη yi kinjanj gε. Keefe muh tε fânje lo

fieε fi kune Nyo nje Esawu wù gè gesε kijuse ke kɪ wu gè bee ki wu gè wu kême nje mwa wù ngamu yi mwεε munjile mù kimimia le maa gε.

17 Gε bεη kee le ajin ayu wu gè ja wu ka wu goone ki wu kême bvushε chiaaη yi chiji le, chiji faη lo gε? Gε je yɪ wu kuse gè baan yu gε mo no wu gε goone bε ajoo ajii ki wu ka wu kême bvushε bvuyu.

18 Bεη kée le fε bεη leme fo mεεse gε nyume nje kijuse ki fekku kɪ bamii ba Ishwala gè leme fo bvù taηlo muh kuη yu. Bo gè leme, * ηgu bεεne nε lululu, akfuun jime nε tititi, nfuη jume tε nε kekeke.

19 Bo yuge tε no son toηe, je yimi jeme. Mwεε mù je yiyu gè jeme fuunse bo, bo tu bo lege lo le keefe je yiyu ka yi jeme bo le gε.

20 Bo gè lege noo nje fieε fi je yiyu gè jeme gè yage bvunga bvuboo. Je yiyu gè chiise lo bo le le, “Keefe fieε bεεη lo mbebe yi mbegε wunε le gε. Mo nyu nyan, ba tume lo bε ata yi kwe.”

21 Nchieεη, mwεε mu bo gè yεde fo, gè kuufe ye baan. Muse kibεε jeme le, “Nfaan wù baan le wu ge ye ja yi tu yi shinshi lo mε.”

22 Bεη le fiena bεη leme nyu yi Mbegε wu Sayon le, nyu kilaantεη kɪ le ki Nyo wù keme kinche, ka nyu Yelusalem wù fεwe. Le fo fε banchεndaa ba Nyo le ba taηlo muh gε taη gε, bo too bo laneye yi kintaashe le.

23 Bεη le bεη to wa a kintaashe ki bamii ba Nyo le, ba le boon be ba fwe, wu san ajee aboo a ηwa we le fεwe. Bεη le bεη to wa a Nyo fwe wù suune bansa ba bamii bachii. Bεη le bεη to wa tε fwe a

* 12:18 Fε bo gè leme fo gè bee kinyi ki Mbegε wu Sina le.

biyo bi bamii ba gè bee chaan, bi Nyo le wu ge wa bi yuude bi gèene bi mæese.

²⁴ Bɛɲ le bɛɲ to wa tɛ fɛ Jiso wù lɛme fwe wu mankan mà manfɛɲ ntɛnɛɛ a Nyo bɛ bamii, bɛɲ to tɛ fwe a kilɛmɛ ki Jiso kɪ bo gè miasɛ yi besabɛɲ le. Kilɛmɛ kinɛ jɛmɛ fiɛɛ fi jɔɲɛ fi fedɛ fi kilɛmɛ ki Abɛ.

²⁵ Bɛɲ yêne keefɛ bɛɲ fâɲɛ ki bɛɲ bêɛɲ muh wù jɛmɛ bɛɲ le gɛ. Bamii ba Ishwala gè baan bonɛ gɛ chiaan yi nɲɛ wu gè to fɛ bo le gɛ nɲɛ bo gè fan ki bo bêɛɲ muh wù Nyo gè cha lɛ wu jême bo le fɛkuu fɛnɛ fedɛ jwe we le. No fi le noo tu gɛ je nyu yu fɛ besabɛɲ le ki be gê be bônɛ gɛ, nɛ besabɛɲ le be fan ki bee bɛɛɲ muh wù jɛmɛ besabɛɲ le fɛwe.

²⁶ Gè bee sege kɛɛ wu jɛmɛ nshɛɲ shɪɲshɛ. Mæese wu le wu ka lɛ,
 “Sege nlé ɲkâ nshɪɲshɛ,
 gɛ nyume nshɪɲshɛ gɛh nshɛɲ maa gɛ.
 Kibvulɛ tɛ lé ki shɪɲshɛ fo.”

²⁷ Njɛmɛ wù lɛ, “Sege nlé ɲkâ nshɪɲshɛ”, duunyi lɛ Nyo lé wu gè wu cháasɛ lo mwɛɛ munchii mù wu gè jɔɲɛ mù tanlo ba shɪɲshɛ, wu lɛ shɛɛ gɛh mwɛɛ mù tanlo ba gɛ shɪɲshɛ gɛ.

²⁸ Fi mo fi nyu lɛ besabɛɲ nyâa kiyone Nyo le lɛ bvunfon bvù besabɛɲ fii, le bvù tanlo ba gɛ shɪɲshɛ bvɛ gɛ. Noo besabɛɲ mo be yûuse Nyo a je yɪ wu le wu bɛɛɲ le, bee nyâa ɲgvunɛ wu le, bee fâane wu.

²⁹ Besabɛɲ nyâa noo nɲɛ, “Nyo wese besabɛɲ le nɲɛ ɲgu wù tanlo wu fieesɛ lo fiɛɛ.”

13

Ntefɛ yi fɛkimɛɛ

¹ Bɛɲ kônɲɛ bɛɲ gêene fwe nɲɛ boon ba bwe mwa.

² Keefe beη chîne ki beη fii bantolo ala a wene le γε. Beη kêe le bamii bamu le bo fi wa noo bo fii nyume banchendaa ba Nyo bo ya kee γε.

³ Beη kwâji bamii ba le yeh yi ncha le, beη nyûme geh nje bena bo bachii le yeh yi ncha le. Beη kwâji te bamii ba bo nyiege be bo, nje beη te keme ye.

⁴ Muh wuchii nyâa ηgvune a kintaashe ki muh be kwεε le, kwεse be jwεηse yêne le keefe muh ka wu bū akfuun wu chêne be kinta kiboo γε. Beη kêe le Nyo le wu gê wu sâ bamii bachii ba chee kinche ki nyieη yi kinjan mo ba chine kintaashe ki muh be kwεε le bo bude akfuun.

⁵ Keefe beη lêese bvufee bwena yi bige le yi kinche kena le γε. Muh yûge njon be fiεε fi wu keme, nje Nyo le wu jemε le,
“Ge me nyu ηgê n'yu chîne wo le γε,
ge me nyu ηgê n'yu nôη wo γε.”

⁶ Fine mo fi ge besabeη ki tanlo be jeme bee mane γε no muh gè jemε le,
“Tada le nfih wan.
Ge tanlo nfâane fiεε γε.
Tanlo muh ge la be me?”

⁷ Beη kwâji bamii ba gè bee bikwεε biεna ba gè ya feje je yi Nyo beη le. Beη kwâje no kinche kiboo gè bee bo geeη bo mese, beη mo beη bêge je yî bo gè leesε fitele yi Nyo le yu.

⁸ Ge Jiso Kletu to wu kuse γε. No wu chi bee ηguufe, le no wu le abeη, nyu no wu lé wu nyû segechii.

⁹ Keefe beη chîne bamii tô be kfuu chi ban'yeyε ba bo kee γε a bo bu yo γε, bo chiide beη yu γε. Fi jone le muntele mwesa besabeη teeme nje nfih wu

Nyo fε bee le, nyume gε nje banchi ba kune mwεε munjile gε. Gε banchi banε fih bamii ba bii bo le gε.

¹⁰ Besabεη kεme kitana ki kintanyε, bachiji kintanyε ba lεne fε kitana ki chuη yi Nyo yi fεkuu fεnε le, gε bo kεme bvunga ki bo jί fιεε fi jade fε kinε kitana le gε.

¹¹ Bεη kēe lε kikwεε ki bachiji kintanyε to ki jo kilεmε ki nyán wu gεεη bε ki fε Kijuse ki Yuude nε chuule le, ki wu gē kintanyε yu fε bimbefε bi bamii le, geenε bo jo nyán yiyu lεyilεyi bo bu bε yi a ntε wuyu le bo toη yi fie.

¹² Jiso gē kwe tε akfuun a kilaantεη, wu lε wu chūgε bimbefε bi bamii bε kilεmε ke.

¹³ Noo besabεη mo be bū tε bee bί wu le akfuun a ntε wuyu, bee kēme tε banchuη ba wu gē kεmε.

¹⁴ Besabεη kee lε gε la chinε chi besabεη le fo fεnε nyu besabεη mε geh be nyume fo segechii gε. Besabεη jiηε fwe nyu yi la chί baan chί too le.

¹⁵ Noo besabεη mo be bēε yi Jiso le bee gēe kintanyε ki mbεεηsε fε Nyo le segechii nyu fιεε fi bude a bee mu fi jεme kune jee che.

¹⁶ Keefε bεη dāayε ki bεη gēe gee chi jone mo ki bεη gāde mwεε mwεna mù bεη kεme bena bamii bamu gε. Nε bεη ge noo, tu le kintanyε kί jone fε Nyo le.

¹⁷ Bεη yūge bamii ba le bikwεε biεna le, bεη gēe no bo goone, nje bo jiηε fε biyo biεna le nje bamii ba kee lε bo lé bo tányε jwe kune lεme chiboo, Nyo le. Bεη gēe noo, wu lε bo gee lεme chiboo bε kinlanye, bo ya nyume gε yii yii gε. Nε bo gee yii yii, fifiεε gε fi bεη gε.

¹⁸ Bɛɲ bûune fɛ bee le. Bee kee nchiɛɲ lɛ gɛ fitele sage bee yi fiɛɛ fimi le gɛ, nje bee to be goone ki bee gêe fiɛɛ fichii bɛ ɲgvunɛ.

¹⁹ Nlɛge baan lɛ bɛɲ bûune, wu lɛ tanlo n'yaanɛ ɲkaase ntô fɛ bɛɲ le.

Buune bɛ n'yɛɛ

²⁰ Nyo wù le Nyo wu kimbone le wu wù gɛ kaase wu bvuse Jiso wù Tada wese besabɛɲ wù le Nchiɛɛ Shón wù baan yi kwe le. Wu gɛ bvuse fede yi bvunɲa bvɛ kilɛmɛ ki mankan mà kage gɛ le.

²¹ Nlɛge lɛ wu nyâ bɛɲ bɛ mwɛɛ mù njɔɲɛ munchii, wu lɛ bɛɲ gêe fiɛɛ fichii fi wu goone. Nlɛge tɛ lɛ wu lɛne fiɛɛ fichii yi ye yese besabɛɲ le fede yi Jiso Kletu le, fi wu yɛde lɛ fi jɔɲɛ wu le. Besabɛɲ tûme mankun ma Jiso Kletu wunɛ segechii mo kage gɛ. Fi nyûme noo.

²² Boon ba bwɛɛɲ, nlɛge lɛ bɛɲ kâan shɛɲ bɛɲ yù jɛ yi ntefɛ yĩ nsan fɛ bɛɲ le yinɛ. Fiɛɛ fi nsan le gɛh nɛ fi kfufe.

²³ Ngoone lɛ bɛɲ kɛɛ lɛ mwa bwe wese besabɛɲ wù Timoti le ba bvuse wa wu yeh yi ncha le. Wu nɛ yanɛ lo wu to, besa wu jienyɛ kika kimimia bee to bee yɛɲ bɛɲ le.

²⁴ Bɛɲ yêɛ bamii ba le bikwɛɛ biɛna le bachii mo bamii ba le ba Nyo bachii bɛɲ nyâ mɛne. Boon ba bwee wese besabɛɲ ba Itali bo chiinɛ tɛ n'yɛɛ bɛɲ le.

²⁵ Tada dûnyɛ fitele fi jɔɲɛ fɛ bɛɲ le bachii.

Nchane (Ncane)
The New Testament in the Ncane language of
Cameroon: Nchane (Ncane) (New Testament+)

copyright © 2020 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Nchane (Ncane)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 16 May 2025 from source files dated 16 May 2025

5108ebb0-51ad-5d6b-94ef-93cc302ed337